



Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Sacramentis In Genere Ac De Sacramentalibus Nec Non De Sacramentis Baptismi, Confirmationis, atque Extremæ Unctionis Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio LXIV. Argumentum. Traditur definitio Sacramenti Extremæ Unctionis, cujus materia est Oleum olivarum ab Episcopo consecratum. Explicantur sex genera Oleorum, & ostenditur, aliud esse Oleum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94638)

veluti complementum. Ideo sequitur evidenter, & videtur satis probabile, quod Extrema Unctio Sacramentalis non sit instituta ante Sacramentum Pœnitentiæ, ne dicamus, accessorium præcessisse principale, sed statim Sacramentum Pœnitentiæ. Ratio hujus secundæ opinionis duplex est: Una, quia cum hoc Sacramentum supponat in Ministro potestatem remittendi peccata; hanc Christus non dedit Apostolis, nisi post Resurrectionem per supradicta Verba Joann. 20. Quorum remisistis peccata &c. quod nos fufius examinavimus in Decisionibus de Pœnitentia Decis. 12. num. 2. & 3. Ergo neque Extremam Unctionem instituit ante ejusdem potestatis traditionem. Altera, quia materia hujus Sacramenti est Oleum ab Episcopo consecratum, ut probavimus infra Decis. IV. Sed Apostoli non fuerunt ordinati Episcopi ante ultimam cœnam; ergo neque ante ultimam cœnam Extrema Unctio fuit instituta siquidem licet certum sit Apostolos fuisse à Christo ordinatos Episcopos, ut testatur S. Clemens Papa Primus

lib. 8. Const. Apostolic. cap. ult. Sed non habemus expressum tempus, in quo fuerint ordinati Episcopi; & magis communis sit opinio, fuisse ordinatos Episcopos in ipsa ultima cœna, ut tenet idem Eminentiss. Cardin. de Lauræa in 4. Sent. d. tom. 4. disp. 7. num. 72. colligitur dicta secunda ratio, quod scilicet Extrema Unctio non fuerit ante Passionem Domini instituta: cum adhuc Apostoli obtinuerent characterem Episcopalem neque facultatem consecrandi materiam ejusdem Extremæ Unctionis. Igitur probabilius censetur, fuisse institutam post Christi passionem scilicet successivè post institutum pœnitentiæ Sacramentum; ut dissertunt, & concludunt Suarez d. tom. 4. in 3. p. D. Thoma disp. 39. Sect. 2. n. 5. Aversa de Extr. Unct. quæst. Unica Sect. 1. Layman a. lib. 5. tract. 8. cap. 1. num. 2. Gonet d. disp. 1. n. 18. Amicus, Aretinus, Hiribarnes, & alii recentiores, quos citat, & sequitur Mastrius d. disp. 6. n. 14. in fin. cum quibus concordat Hermes Theologicus tom. 8. cap. 9. Vers. Quando verò.

Sed dicet aliquis, cur Sancti Evangelistæ non meminerunt expressè, ac distinctè institutionis hujus Sacramenti Unctionis Extremæ? Huic instantiæ respondet Mastrius d. disp. 6. num. 17. his verbis: Evangelistæ solliciti fuerunt in iis Sacramentis recensendis, quæ ad salutis necessitatem pertinent; & ad Ecclesiæ dispositionem, ejusque à reliquis sectis distinctionem: hoc autem Sacramentum non est ad salutem necessarium, sicut neque Confirmatio. Imò neque materia, & forma Sacramenti Ordinis habentur distinctè apud Evangelistas, & tamen hæc tanquam à Christo instituta acceptantur ab Ecclesia. Sic ergo in proposito perpetua traditione Ecclesiæ, & usu apud Græcos, & Latinos constat Extremam Unctionem esse Sacramentum à Christo Domino institutum; plura quippe sunt, quæ Christus ore tenus per Apostolos tradidit Ecclesiæ, ut colligitur ex cap. 1. Act. ubi Christus dicitur apparuisse Discipulis per dies quadraginta, & cum eis convensens de Regno Cælorum fuisse locutus, instruens, & erudiens eos de omnibus ad Ecclesiæ gubernationem pertinentibus. His consonant ea, quæ scripta reliquit ipsemet Eminentiss. Cardin. de Lauræa d. disp. 11. num. 8. sic dicens: Non omnia, quæ tenuit, ac tenet Ecclesia, habentur in scriptura; sed ex eis multa per traditionem accepta sunt. Et hic fuit Calvinus error lib. 4. Instit. cap. 8. §. 8. quem accepit à Manichæis, & Marcionitis, dicentibus solum verbum scriptum esse ad salutem necessarium. Contrarium Doct. Clericali Tom. 1. Lib. 1.

definierunt Concilia, & Patres, nimirum non omnia in verbo scripto haberi, sed multa in traditionibus; Ecclesia enim traditione, & autoritate regitur ex dist. 11. cap. Catholica: & Christianos non esse, qui traditiones non recipiunt, docuerunt Damascus Episc. 2. Marcellinus Episc. 1. Syricus Episc. 4. dist. 12. cap. Rideliculus est, & Concilium Constantinopolit. 4. cap. 1. Senonensis. cap. 5. ac Treverensis. cap. 4. Idem repetit sub num. 35. subdens: Non posse de Institutis à Christo solidius assignari fundamentum, quam traditionem eorum, qui cum eo sunt conversati, & per manus ad suos veros successores transmiserunt. Igitur quamvis non sit ab Evangelistis notatum expressè tempus, quo fuit à Christo institutum Sacramentum Extremæ Unctionis, cum illud ab Apostolis fuerit practicum, & per traditionem ad successores Episcopos, ac fideles transmissum præter promulgationem in scriptis de eodem per Divum Jacobum factam, certum sumus de vera ejus Institutione, etsi ante Passionem Christi, an post ejus Resurrectionem emanaverit, Scriptura Sacra non dicat.

DECISIO LXIV.

ARGUMENTUM

Traditur definitio Sacramenti Extremæ Unctionis, cujus materia est Oleum olivarum ab Episcopo consecratum. Explicantur sex genera Oleorum, & ostenditur, aliud esse Oleum Nominale: aliud Naturale: aliud Artificiale: aliud Supernaturale: aliud Infernale: aliud Sacramentale. Circa omnia prædicta variæ eruditiones habentur, præcipuè de bonitate, & usu Olei naturalis: de Obligatione solvendi Decimam de ipso. De Lucernis perpetuis antiquorum. De Oleo, quo Reges Francorum inaugurantur. Et de aliis miraculis multis.

SUMMARIUM.

- 1 Definitiones aliæ Physicæ, aliæ Metaphysicæ, aliæ Quidditivæ, aliæ Quietativæ.
- 2 Definitio Sacramenti Extremæ Unctionis tradita à Scoto.
- 3 Oleorum genera sex.
- 4 Oleum Nominale quale sit: Exempla tria.
- 5 Olei, seu Olii fluminis descriptio, item pisces.
- 6 Olea ex fontibus nascentia, seu potius aqua crassa, & sulphurea.
- 7 Olea Balenarum, Thynnorum, & aliorum magnorum piscium.
- 8 Oleum naturale est verum Oleum factum ex olivis. De eo notabilia quatuor.
- 9 Oleum non contrahit contagium, prout neque Panis neque Vinum.
- 10 Matthæus Veglenfis Min. Conv. Theologus Publicus Paduæ laudatus.
- 11 Olei usus quadruplex. Et qui?
- 12 Cardinalis de Nores Canotaphia Pisana commendata.
- 13 Decima debetur Parocho de Oleo olivarum noviter plantatarum.
- 14 Oleorum artificialium species innumera.
- 15 Nardino oleo, ac balsamo Odoratissimo olim lampades Ecclesiarum nutrebantur.
- 16 Lucerna

- 16 *Lucerna antiquorum inextinguibiles. Exemplum de repertis in Sepulchris.*
- 17 *Olea supernaturalia, seu miraculose orta. Exemplum de eorum productione; tum de eorum operatione.*
- 18 *Francorum Reges oleo Supernaturali inaugurantur.*
- 19 *Olea miraculosa in danda sanitate. Exemplum de Oleo Lampadis B. Felicis Capuccini.*
- 20 *Oleum Variolis, ac morbilis est adversum.*
- 21 *Infernale Oleum, quo soga, ac Stryga inunguntur. Exemplum curiosa de his.*
- 22 *Sacramentale oleum quale sit ejus veneratio apud antiquos fideles: Odium apud hereticos.*
- 23 *Oleorum Sacrorum dispensatio signum Cathedralitatis.*

Post quam probavimus existentiam ac Institutionem Sacramenti Extremæ Unctionis, opus est ejusdem Sacramenti definitionem tradere. Circa quam observare licet quod scribit Emin. Cardin. de Lauræa d. disp. 11. de Extrem. Unct. art. 2. & Matrius d. disp. 6. num. 18. videlicet definitiones assignari vel physice tantum quando assignantur partes Sacramenti physice solummodo; & hoc modo definitur hoc Sacramentum, ut sit Unctio facta oleo benedicto in eis partibus corporis, ubi precipue quinque organa sensuum vigent, sub præscripta verborum forma. Vel proponi tantum Metaphysice tradendo solum genus, & differentiam; & sic definiunt illud, quod sit, Signum rei sacræ, quo aliqua partes corporis infirmi unguuntur oleo benedicto sub præscripta verborum forma juxta Christi institutionem, ad salutem animæ, & corporis. In qua definitione ly Signum Rei sacræ stat loco generis, in quo Extrema Unctio convenit cum cæteris Sacramentis; reliqua autem verba stant loco differentie, quia per ea ab aliis distinguitur. Vel dari definitionem quidditativam, quæ contineat omnes terminos relativos, & hoc modo dicitur, quod Extrema Unctio est Sacramentum ex Sacra Unctione Olei, & prece Sacerdotis confectum, & ad salutem mentis, & corporis agrotantis hominis divina institutione ordinatum. Et in hac definitione habentur omnes relationes, quæ concurrunt in hoc Sacramento tam circa ejus institutionem, quàm circa materiam, formam, ministerium, subjectum, & effectus; quibus omnibus attentis resulat quidditas, ac ratio essentialis hujus Sacramenti. Tandem proponi alias definitiones Quætitivas appellatas, quæ potius sunt descriptiones declarantes omnia necessaria ad conficiendum Sacramentum, & ad ejus naturam, atque operationem intelligendam; & juxta hunc sensum Extremæ Unctionis Sacramentum definitur à Scoto in 4. 2. Sent. dist. 23. quæst. Unic. B. quod sit Unctio hominis infirmi penitentis facta in determinatis partibus corporis à Sacerdote simul verba certa cum intentione debita proferente, ex institutione divina efficaciter significans curationem finalem Penialium, cum oleo consecrato ab Episcopo. Hæc definitio exacta, & completa est, utpote explicans omnia, quæ ad hoc Sacramentum requiruntur. Si quidem ly Unctio in determinatis partibus corporis est materia proxima. Ly à Sacerdote designat Ministerium. Ly verba certa &c. demonstrant formam. Ly hominis infirmi &c. indicant Subjectum, seu suscipientem. Ly ex institutione divina innuunt causam efficientem. Ly Curationem finalem Penialium important causam finalem; & ly Cum oleo conse-

crato Materiam remotam ejusdem Sacramenti, ut infra distinctè declarabimus.

Interim cum materia remota Extremæ Unctionis sit Oleum, ne pigeat studiosum lectorem discernere sex genera Olei: aliud enim Oleum est Nominale: aliud Naturale: aliud Artificiale: aliud Supernaturale: aliud Infernale: & aliud Sacramentale.

Oleum Nominale est illud, quod potitur tantum hoc nomine Olei; in substantia autem non est Oleum; & de hoc genere tria dantur exempla: Unum fluminis Olei, quod etiam nuncupatur Ollius; & est fluvius Italiae oriens ex montibus Rhetie, ac Vallis Tellinae per Territorium Brixianum in Lacum Sebinum fluens, & ex eo emissus, ac per Cenomanos currens quasi agros Bergomensis, Cremonensis, & Cremonensem à Brixienſi separans; nec non Dominium Venetum à Mediolanensi Ducatu dividens; ac Ducatum Mantuanum ex aliqua parte rigans, in Padum labitur apud Burgumfortem, medio fere intervallo inter Mantuam, & Vastallam. Gualdus in relat. status Mediolan. part. 1. pag. 175. & Ferrarius in Lexic. Geographic. Verb. Ollius; ex hoc flumine optimas Trutas nasci præfatus Gualdus testatur. Secundum exemplum est diversorum fontium, quorum latices vocantur Oleum, quia ex his ardent lucernæ; verè tamen sunt aquæ crassæ, ac sulphureæ, in quibus ignis pabulum reperit; & de his meminit Plinius in Natur. Hist. lib. 31. cap. 2. referens hujusmodi fontes reperiri in Cilicia, in Æthiopia, in India, nec non Ecbatane. Tertium Exemplum est Olei balænarum, thynnorum, aliorumque magnorum piscium, de quibus differit Boterus in Relat. Univ. Orbis part. 1. vol. 2. lib. 1. pag. 190. ubi ait, Japponenses non habere Oleum, nisi illud quod extrahunt è Balænis ad maris littora projectis: at verè illud non est Oleum, sed pinguedo eorumdem piscium; ideo idem Boterus ibidem part. 6. in Relatione Hispaniarum pag. 622. subdit de Regno Galitiæ; quod ejus Incole in littore Oceani piscantur cete grandia, quorum carnem sale condiunt ad vescendum, de pinguedine autem faciunt Oleum ad accendendas lucernas, & ad tingendos pannos; minimè enim valet ad esum; ex quocumque autem cete, etsi parvo, extrahunt saltem libras duas mille Olei, Consimile exemplum scribit Sebastianus Bizzozzeri in Viridario lib. 3. cap. 2. pag. 26. narrans, S. Philibertum Abbatem tempore Clodovei Regis Francorum construxisse Monasterium penes Rhodumna Oppidum Gallie; in quo Monachi sanctissime vivebant, & piscantes in vicinum mare, pisces adeo ingentes capiebant, ut ex eorum pinguedine Oleum facerent pro lucernarum lumine. Itaque hujusmodi Olea nominetend Olea sunt; in substantia autem vel pinguedo piscium, vel aqua crassa ac sulphurea.

Oleum Naturale est verum Oleum, quod conficitur ex olivis, & ejus inventorem fuisse Aristum Atheniensem, qui molam Oleariam ad præmendas Oleas, & ex eis extrahendum succum edificavit, testatur Plinius lib. 7. cap. 56. Sed antiquius inventam fuisse artem conficiendi naturalis Olei dicendum est, tum quia ante diluvium erant olivarum arbores, quarum ramum columba in ore ad Noe portavit in Arcam Genes. 8. 11. tum etiam quia Isaac benedicens filium suum Jacob, ait: Det tibi Deus de rore Cæli, & de pinguedine terræ abundantiam frumenti, vini, & olei. Genes. 27. 29. De oleo naturali quatuor notabilia ex probatis auctoribus sunt

sunt colligenda. Unum circa ejus bonitatem, nempe quod oleum novum melius est, quam vetus, ad differentiam Vini, quod eò melius, quod vetustius. Plinius lib. 15. cap. 2. addens, quod oleum Italicum tenet inter aliarum regionum olea principatum; sed contradicit Chastanæus in *Catalog. Glor. Mundi* part. 12. consider. 87. affirmans, quod excellentiora sunt olea, quæ sunt in Gallia, & præcipue in agris Provinciæ, & Narbonæ. In laudem quoque bonitatis olei natat Zacchias in *Q. Q. Medicolegal. lib. 3. tit. 3. qu. 4. num. 29.* Oleum nunquam contrahere contagium, prout neque panem, neque vinum; neque acutum, neque aromata, quæ omnia tempore pestis de cuiuscunque manu abique timore recipi possunt; non autem vasa, in quibus deferuntur; ab eorum enim contactu est cavendum; ut mihi afferebat P. M. Matthæus Veglenſis Ordinis Minorum Conventualium Sancti Francisci, eximius, publicusque Theologiæ Professor in hoc Gymnasio Patavino, olim Præceptor meus, qui grassante peste Anno 1630. hic Patavii se sanum servavit, & illæsum, à contactu Vasorum, in quibus sibi cibi deferabantur, abstinendo. Alterum notabile est circa olei Usus, qui Quadruplex est nempe in cibis, in luminibus, in medicinis, & in conficiendis unguentis ad refocillationem corporis nec non ad delicias. Cornel à Lapida *Comment. ar.* 12. in *Proverb. Salomon. cap. 21. Vers. 20.* His addendus est alius usus, qui apud Paganos vigeat, fundendi scilicet Oleum super Victimam, quas coram Idolis suis cremabant, de quibus cecinit Virgilius 6. *Aneid. Vers. 252.*

*Tum Stygio Regi nocturnas inchoat aras,
Et solida imponit taurorum viscera flammis,
Pingue superque oleum fundens ardentibus ex-*

13 *titis.* Quem usum recenset, & latius narrat Eminentiſſ. Cardin. de Nores in *Cenotaphis Pisanis Dissert. 3. cap. 5.* ubi de hujusmodi antiquitatibus eruditiones plurimæ. Tertium notabile olei naturalis est circa tres ejus singulares proprietates, nempe illuminationem, quia est pabulum ignis, quo illuminamur in tenebris; alleviationem, dolores enim plagarum unctione olei mitigantur; ideo Samaritanus infudit vinum, & oleum in vulnera illius, quem latrones semivivum reliquerant, *Luc. 10. 34.* Et proprietatem enativam, qua oleum stat desuper in omni alio liquore, quia habet multum acritatis & parum terrefactitatis. Ita Geminian, de *Similitud. lib. 3. c. 16.* & Corne, à Lapid. in *Genes. cap. 28. Vers. 18.* qui moraliter, seu tropologicè applicat has proprietates veræ devotioni, quæ illuminat hominem ad cognoscendū suum verum finem, qui est Deus; facit sufferre tribulationes cum hilaritate; & sublevat cor ad desideria cælestia. Quartum tandem notabile circa oleum est, quod conflatum ex olivis noviter plantatis obnoxium est solutioni Decimæ, si fundus solitus sit Decimam solvere de frugibus in eo nascentibus, ut decisum est à Rota part. 5. recent. Decis. 591. quæ magistralis est, & omnino videnda, ubi quis prætetat, de aliquo particulari fructu non esse Decimam solvendam; siquidem præscriptio non solvendi Decimam de aliqua specie fructuum non habet locum contra Decimatorum ex causa universalis, qualis est Parochus, ut docent Barſaba de *Jure Eccl. Univ. lib. 3. cap. 30. §. 2. num. 61.* Burattus Decis. 572. num. 12. Bichius Decis. 322. Pergrinus in *Decis. Patavinis Decis. 143. num. 23.* Novissima Rota Romana part. 18. recent. tom. 1. Doct. Clericali Tom. 1. Liber 1.

Decis. 323. & tom. 2. Decis. 582. Quod dictum sit in gratiam exercentium curam animarum, & laborantium in assistentia infirmorum, occasione præsentis digressionis circa naturam olei naturalis.

Oleum Artificiale format tertium genus oleorum, circa quod plura dici possent, quia plurimæ sunt 14 species olei artificialis, quæ conficiuntur ab Aromatariis, & Alchimistis, non solum ex herbis, floribus, & fructibus arborum; sed etiam ex bladis, leguminibus, nucibus, amygdalis, castaneis, & scorpionibus, de quibus omnibus, & aliis innumeris speciebus differit Plinius Nat. Hist. lib. 15. cap. 7. Dominicus Auda in *Praxi Aromatariorum* pag. 236. & seqq. & Fr. Franciscus à Buscho de Valledoblade hujus Patavinæ Diocesis Minorita Capuccinus in *sua Praxi Infirmary tract. 6. observ. 17.* Porro circa hæc olea artificialia duo sunt notatu digna: Unum est, quod antiquitus tanta erat pietas Regum, ac principum erga Divinum cultum, ut olei nardini, 15 odorissimi balsami, ingentem quantitatem Ecclesiis dono darent, in earum lychnis ardendi; ut testantur Binnius tom. 1. Concil. part. 1. in vita Silvestri, & Anastasius Bibliothecarius in *Benedicto III.* cum quibus concordat S. Paulinus Nolanus *Natali sexto S. Felicis* ita canens:

*Martyris hi tumulum studeant perfundere Nardo,
Et medicata pio referant unguenta Sepulchro.*

Alterum notandum est quod sciverint antiqui tanto artificio Oleum componere, ut positum in lucernis intra sepulchra, illas faceret inextinguibiles, & reddere semper vivas, ac ardentes. De his lucernis plura leguntur exempla: siquidem scribit Augustin. in *lib. 21. de Civit. Dei cap. 6.* tempore suo repertam fuisse lucernam in quodam Sepulchro ardentem, quæ ex inscriptione ibi posita arserat annos mille quingentos, Panciroli in *lib. 1. repert. & deperitior. in tit. de igne incombustibili* narrat tempore Pauli Papæ III. Romæ in tumba Tulliolæ Ciceronis filiae inventam fuisse lucernam ardentem, quæ tamen ex ingressu aeris statim perierit. Noster Canonicus Scardeonius Patavinus lib. 1. class. 3. ult. refert, in Terra Atheistis hujus Patavinæ Diocesis in sepultura cujusdam Elibii fossiles consimilem lucernam ardere reperisse, quæ ab annis mille quingentis supra fuerat accensa. S. Augustinus cit. lib. 21. de *Civit. Dei cap. 6.* testatur de alia lucerna ardente coram Veneris Statua; quæ quamvis exposita aeri, pluvii, ac ventis durabat inextinguibilis. Plura alia exempla allegantur à Liceto annoſo Philosophiæ lectione in hoc Publico Patavino Lyceō, dum ego studens juvenis essem, in *lib. De reconditis antiquior. Lucernis. Volateran. lib. 33.* Bocaccius lib. 12. de *Genealogia Deorum cap. 67.* & alii, quos refert Arelius tom. 5. lib. 5. Impres. 133. & num. 30. & seqq. ubi examinat, an prædictæ lucernæ perenni flamma arderent Dæmonis arte, vel potius existentia Philosophica naturali, & licita, cujus nos notitiam deperdimus; quem curiosi legere non detrectent super modo possibili conficiendi hujusmodi Oleum artificiale.

Oleum autem Supernaturale illud est, quod supra vires naturæ procedit ex miro miraculo, ac absoluta Dei omnipotentia. Hujusmodi olei duo 17 assignantur genera, quatenus circa illud duo reperiuntur miracula, unum in prædicti olei supernaturalis productione; alterum in ejusdem operatione. Productio olei supernaturalis, & miraculosa fuit illa, quam fecit Eliseus ad favorem pauperis viduæ, non habentis nisi parum olei, quod Elias infudit

infudit in vasa plurima; eaque omnia implevit, ut legitur 4. Reg. 4. 5. utique ex miraculo, Deo intus illam quantitatem per creationem augente, ut loquitur Salianus ad *Annum Mundi 3124. num. 19.* Pariter fuit miraculosa illa olei productio, quæ Romæ anno tertio Cæsaris Augusti visa est, dum è *Tabernâ meritoria trans Tiberim oleum è terra erupit, fluxitq; toto die sine intermissione*, ut notat Eminentiss. Cardin. Baronius, & ejus compiler Spondanus in *Apparatu Annal. num. 14.* ad significandam scilicet Redemptoris Nativitatem. Idem notavit Cornel. à Lapide in *Cantic. 1. Vers. 2. in 3. sensu pag. 15.* ubi ait, quod illud oleum significabat jam Christum nasci, qui oleum suavitatis, clementie, & gratia spargeret per totum Orbem. Affinis huic etiam illa olei est emanatio è Cruce Domini nostri Jesu Christi, de qua testatur Beda *Epir. de locis Sanctis cap. 20. in fin.* relatus ab eodem Spondano ad *Annum 598. num. 4.* Item quod scribit Sebast. Bizozeri in *Viridario libr. 3. cap. 2. pag. 31.* de Sancto Spiridione Archiepiscopo Trimituntino in Cypro, qui cum vidisset Lampades Ecclesiæ ex defectu olei morientes, oravit ad Dominum; & adeo crevit oleum in lampadibus, ut superflueret, atque oporteret, valibus suppositis ipsum colligere. Supernaturalis quoque est olei productio è reliquiis Sanctorum scatens, ut de brachio S. Viti martyris coronati Anno 287. cujus festum celebratur die 15. Junii, scribit Matrius in *Schola Christi cap. 41. pag. 376.* nec non è Sacris Lipsanis Sancti Joannis Eleemosynarii, Sanctique Nicolai Myrensis, de quo Hymnus Breviarii Tolentani canit:

*Cujus Tumba fert oleum,
Matres oliva nesciunt:
Quod natura non protulit,
Marmor sudando parit.*

Prout etiam è Sepulchro Sancti Geminiani Antistitis Mutinensis, de quo in ejus Ecclesia sic canitur in officio:

*Ab ejus Mausoleo
Liquor exundat olei:
Sanantur ibi languidi
A quocunque discrimine.*

Ac ex aliis plurimis, quorum exempla de antedicti olei supernaturalis decursu collegit egregius Jurisconsultus Jacobus Pignatellus tom. 5. *consult. 41. à num. 12. & seqq.* nec non P. D. Jo. Bonifacius Bagatta in *Admirand. Orbis Christiani tom. 1. libr. 3. cap. 8. §. 2. num. 1. & 2.* & in Appendice 4. ad d. cap. 8. prout quoque tom. 2. libr. 5. cap. 2. §. 9. & §. 12.

Porro super omnia eximium est exemplum supernaturalis olei, quo Reges Franciæ inaugurantur, de quo idem Bagatta d. tom. 1. libr. 4. cap. 1. §. 8. *Append. 1. num. 1.* Ita scribit: In *Historia Gallicana* mirabile est oleum cælis Sancto Remigio datum, quod Sacra Rhemensis colit, ac servat Ecclesia, quod tot jam Francorum Reges inuncti fuere, & in dies unguntur, quod tamen nullum patitur detrimentum. Quomodo autem cælicus datum fuerit, refert Spondanus narrans Baptismum Regis Clodovei Anno Christi 499. num. 5. ita dicens: Alterum autem non minus insigne miraculum ipso baptismi tempore contigit, cum videlicet Ampulla Chrismatum ore columbe (figura est hac Spiritus Sancti) cælis adveniens allata est, qua tum fons more solito, tum etiam Rex ipse Sacratusest: cujus exemplo Successores Francorum Reges ejusdem cælestis ampullæ perenni, nec unquam deficiente Sacro Oleo hætenus consueverunt inungi. Hæc

documenta sunt olei supernaturalis; id est miraculose producti. Alia innumera in Historiis Sacris reperiuntur de supernaturali Olei operatione in sanandis morbis ob merita Sanctorum, de quorum lampadibus ut plurimum accipitur, contestante eodem Bagatta d. tom. 2. libr. 5. cap. 2. §. 12. & §. 13. ad quos lectorem remitto; illud tantum adjungens, quod novissime tanquam Medicus de sua opinione requisitus scribit doctissimus Zacchias in *Q. Q. Medicolegal. tom. 2. libr. 10. consil. 32. num. 5.* puerum scilicet seminortuum ex Variolis oleo lampadis B. Felicis Capuccini inunctum statim vitam, vocem, ac sanitatem consecutum, quæ quidem curatio miraculosa fuit; nam subdit idem Medicus *Remedium hoc erat omnino contrarium; quia Oleum morbillis, & Variolis est adversum: unde cavetur à Medicis, ne corpora hujusmodi oleo tangantur; adauget enim oleum inflammationem, & putredinem.*

Oleum infernale illud appello, quo strygæ, sagæve, ac alii pessimi homines pactum, & commercium cum dæmone habentes solent se inungere profecturi ad diabolicos conventus, de quibus D. D. congesti per Guaccium in *Compendio Maleficar. libr. 1. cap. 13.* ita differens: *Sed sciendum est, quod priusquam vadant ad conventum ungunt se, sive quasdam corporis partes unguento confecto ex variis rebus insulsumis: & enarratis prædictorum conventuum vaserimis tripudiis, allegat exempla ex Historiis collecta; & inter cætera de quadam muliere Sabinenfis Diocesis, quæ hanc diabolicam artem profitebatur: & quam ejus maritus vidit quadam nocte se ungentem quodam unguento, quæ unctione peracta vidit illam celerrimè quasi avem recedentem: & paulò infra ex Bartholomæo Spineo Magistro Sacri Palatii Apostolici in *Q. Q. de Strigib. cap. 17.* ita depromit: *Quadam puella, quæ cum matre Bergomi morabatur, inventa fuit nocte Venetiis nuda in lecto sui affinis. Et interrogata, quomodo illuc venisset, aut ibi esset, & quare? Plorans dixit: Hæc nocte cum in lecto vigilarem, vidi Matrem meam, quæ me dormire putabat, surgentem de lecto, & exuta camisia, se quodam unguento perunxit, & statim in assumpto baculo quodam ibi præparato in modum equitantis ascendens extra fenestram deportata est. Tunc ego quoque de lecto surgens meum perunxi corpus, ut fecerat mater, & in hunc locum sui deportata, ubi matrem puero huic lecto decubenti insidians vidi, & audiens eam mihi comminantem, nomen Domini JESU, & Matrem ejus invocavi, & ex tunc matrem non vidi; egoque hic nuda, & sola remansi.* Prosequitur auctor prædictus narrando, quomodo per Inquisitorem Bergomen. capta dicta mulier confessa fuit commercium suum cum dæmone, & debitis poenis punita. Qui plura de his diabolicis, infernalibusque oleis desiderat, legat *Delirium Disquisit. Magicæ* & alios Criminalistas de Lamiis, ac Strigibus tractantes.*

Oleum tandem Sacramentale, est oleum de olivis confectum, ab Episcopo in feria quinta Cæne Domini benedictum, à Christo Domino pro materia Sacramenti Extremæ unctionis institutum, ut supra diximus; & latius in sequentibus demonstrabimus. Pro nunc tria corollaria ad hanc Decisionem sunt addenda circa hoc oleum Sacramentale. Primum, quod antiquitus tanta veneratione fideles, & Ecclesiastici conservabant illud, ut in columbis argenteis adinstar lampadarum pendentibus supra fontes baptismales ipsum reponerent, ac tenerent, ut habetur apud Episcopum Sarnellum in *Basilicographia cap. 49. n. 17.* Alterum quod hæretici semper

semper odio persecuti sunt Sacramenta Ecclesiae, & materia Sacramentorum; hinc in Boemia Anno 1411. extincto Joanne Hus haereticus, & Hussitarum haereticorum auctore, ex his surrexit quaedam secta nuncupata Orphanorum ob depertitum praedictum iniquissimum parentem; & haec inter caetera flagitia in Templo, Sacras imagines, ac Sacerdotes, etiam Olea Sancta, & benedicta pro Sacramento Extremae Unctionis conculcare non verebatur, atque iisdem Sanctis oleis ocreas, & calceos sibi inungere, ut scribit Salelles d. S. Inquisit. libr. 3. cap. 17. Regula 285. num. 93. Tertium denique est, quod dispensare olea Sancta Parochis, & Parochialibus Ecclesiis spectat ad Ecclesiam Cathedralis; ita ex hac dispensatione defumatur signum Cathedralitatis, ut advertit Barbosa de Jure Eccles. Univ. libr. 2. cap. 5. sub. num. 8. Frances de Eccles. Cathedr. cap. 19. num. 22. & dicit Rota Romana part. 18. recent. tom. 2. Decis. 196.

DECISIO XLV.

ARGUMENTUM.

Ostenditur, Materiam remotam Sacramenti Extremae Unctionis esse Oleum olivarum benedictum ab Episcopo. Circa quam proponuntur, & elucidantur sex difficultates, videlicet: An praedicta Episcopalis benedictio sit de essentia Sacramenti, vel tantum de praeecepto Ecclesiae? An ea fieri possit à simplici Sacerdote? An confici alia die, quam Feria quinta Coenae Domini? An Oleo consecrato licitum sit addere aliud non consecratum? An Oleum Chrismatis possit adhiberi in Extrema Unctione? Et an Oleum vetus benedictum praeteritis annis? Eruditiones variae de Calvini nequitia, de Ritibus Graecorum circa hoc Sacramentum. Responsa SS. Congregationum circa praedictum Oleum.

SUMMARIUM.

- 1 Materia remota Sacramenti Extremae Unctionis quanam sit?
- 2 Olei appellatione venit oleum olivarum.
- 3 Vocabula dubia intelligi debent secundum communem usum loquentium.
- 4 Oleum olivarum cur sit materia remota Extremae Unctionis?
- 5 Oleum infirmorum debet esse ab Episcopo benedictum.
- 6 Benedictio olei an sit de essentia Sacramenti Extremae Unctionis?
- 7 Calvinus irridet benedictionem Sacrorum Oleorum. Spreto voto suo solemniter castitatis Vxorē duxit.
- 8 Materia Baptismi, & Eucharistiae etiam non benedicta facit Sacramentum.
- 9 Olea Sancta an benedicti possint à simplici Sacerdote?
- 10 Graeci Presbyteri benedicunt oleum infirmorum statim antequam eos ungant.
- 11 Consecratio Oleorum an alia die, quam in Coena Domini fieri possit?

- 12 Oleo infirmorum consecrato an licitum sit addere aliud non consecratum? Opiniones tres.
- 13 Opinionem probabilem sequi relicta tutiore in Sacramentis est propositio damnata ab Innocentio XI.
- 14 Hispanensis Archiepiscopi instantia ad S. Congr. Supremae S. Inquisitionis de additione Olei infirmorum non benedicti Oleo benedicti. Et ejusdem S. Congreg. Responsum.
- 15 Chrisma sacrum an possit esse materia Extremae Unctionis? Duplex opinio.
- 16 Oleum infirmorum vetus, id est anni praeteriti, an adhibendum pro Sacramento Extremae Unctionis?
- 17 Olea Sacra in Cathedrali Ecclesia sunt facienda. Dispensanda absque ulla mercede, aut dono. Danda etiam Regularibus, & Monialibus.

EX definitione Sacramenti Extremae Unctionis supra tradita, & ex his, quae diximus circa varia oleorum genera, facile est intelligere, quod materia remota ejusdem Sacramenti est oleum olivarum ab Episcopo consecratum, seu benedictum. Quod sit oleum olivarum patet primo ex his Verbis Divi Jacobi in cit. cap. 5. 14. Ungentes eum oleo; quamvis enim non exprimat, quod oleum sit de olivis; tamen ex communi usu loquendi de eo intelligitur locutus; appellatione enim olei venit oleum olivarum, quo homines communiter utuntur, non autem olea ex aliis rebus. 1. Non omne. ff. de Penu legat. l. Si cui lana §. Lanae. ff. de legat. 3. Menochius lib. 4. Praesumpt. 153. num. 4. & 5. & Barbosa de Appellativis Verb. appell. 178. quemadmodum eum dicitur, materiam Baptismi esse aquam, intelligitur aqua elementaris, & materiam Eucharistiae esse panem, & vinum, ex vi communis locutionis, & significationis intelligitur panis triticeus, & vinum ex Vite, ut bene considerat Emin. Card. de 3 Lauræa de hoc Sacram. disp. 11. art. 3. num. 21. subdens, quod imò quoties aliquod vocabulum est dubium, intelligi debet secundum communem usum loquentium. cap. Ex litteris. de Sponsal. & ex Concilio Lateranen. 3. in Appendice tit. de interpret. Verb. cap. 3. Secundo patet ex auctoritate Concilii Florentini, in quo Eugenius IV. in Decreto Unionis Armenorum, quod legitur in ejus Constit. 19. Incipien. Exultate §. 14. ita inquit: Quantum Sacramentum est Extrema Unctio, cujus materia est Oleum olivae. Tercio ex praxi Ecclesiae Romanae, quae semper in ministerio hujus Sacramenti usa est oleo olivarum, ut constat ex omnibus antiquis Ritualibus. At circa doctrinam de Sacramentis non est aliter sentiendum, quam sentiat Romana Ecclesia cap. Ad abolendam. De haeretic Et quarto, quia oleum olivarum aptissime demonstrat effectus, quos hoc Sacramentum operatur in suscipiente illud, ut optime disserit S. Thomas in Supplem. q. 29. art. 4. quos quidem effectus alia olea exprimere non valent. Gonet tom. 5. tract. 6. de Extr. Unct. disp. 1. num. 19. & novissime Ivenin. tom. 2. Dissert. 7. de eod. Sacram. q. 3. cap. 1. Vers. Quaresprimò.

Quod autem hujusmodi oleum ut si materia remota praedicti Sacramenti, debeat esse ab Episcopo consecratum, seu benedictum, constat: 1. Ex epistola Innocentii Primi ad Decentium Episcopum, ubi ait, Quo (oleo) ab Episcopo confecto, non solum Sacerdotibus, sed omnibus uti Christianis licet in sua aut suorum necessitate inungendo. 2. Ex S. Gregorio Magno, qui de hujus olei consecratione agens

O 3

in suo